

<sup>37</sup> D. Beversluis aan GvP, 24 juli 1848; GvP, *Briefwisseling* II, 908v. O.G. Heldring, *Bedenkingen over het kerkbestuur bij de Hervormden in Nederland (...). Bevattende eene ontwikkeling der oude regten van de Nederlandsche Hervormde Kerk, met betrekking tot het kerkelijk bewind, tegenover het gezag, eigendunkelijk thans aan sommigen toegekend*, Amsterdam (H. Höveker) 1848.

<sup>38</sup> J.G. Beversluis aan GvP, 27 juni 1864; GvP, *Briefwisseling* II, 923. Zie voor N.H. Beversluis (1850-1931): *Biografisch lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse protestantisme*, D. Nauta, J. van den Berg e.a. (red.), (verder: *BLGNP*) III, 40v.

<sup>39</sup> Zie voor A. van Schelven (1814-1900): A.L. van Schelven, D.Th. Kuiper, 'Van Schelven (...)', in: P. van Beek e.a. (red.), *De dolerenden van 1886 en hun nageslacht*, Kampen 1990, 533-546, m.n. 535v.

<sup>40</sup> M. van den Brandeler aan GvP, 9 aug. 1848; GvP, *Briefwisseling* II, 909v.

<sup>41</sup> Met 'Haagsche Heeren' pareerde De Groot Groens invectief 'Groninger School'; Vree, *Kerk, huis, school en staat*, 42.

begin 1848 Heldrings vlammend betoog *Bedenkingen over het kerkbestuur bij de Hervormden* gelezen; dat had hem strijdvaardig gemaakt. Ze wilden graag allen komen, maar vroegen zich tevens af of dat 'de zaak niet benadeelen zou', zodat het beter was één of twee afgevaardigden te zenden. 'Vooreerst zijn wij meest lieden die met onse[!] handen ons dagelijks brood moeten verdienen, ten anderen zijn welligt niet allen van ons (...) [voor een dergelijke beraadslaging J.V.] geschikt.' Beversluis, die in 1846 Groen al eens om advies had gevraagd inzake emigratie naar Noord-Amerika, wilde nu van deze weten wat hem en zijn vrienden in dit geval te doen stond. Destijds had Groen onder het motto 'Vaderland en Kerk zijn nog niet verloren' Beversluis geadviseerd te blijven. Welk advies ditmaal uit Den Haag kwam, valt niet te achterhalen. Zeker is evenwel dat de timmerman uit de Hoeksche Waard in Odeon present was.<sup>37</sup> Of ook andere gezelschapsleden hem vergezelden blijft onduidelijk, omdat hun namen niet bekend zijn. Wel blijkt uit andere bronnen dat D. Beversluis in Nieuw Beijerland en Piershil geen eenling was. Zijn jongere broer J.G. Beversluis, timmerman in het eerstgenoemde dorp, was uit hetzelfde hout gesneden. In 1864 richtte deze zich tot Groen om zijn instemming te laten blijken met diens *Heraut*-artikel over de antirevolutionaire richting. J.G. Beversluis werd de vader van de ledeboeriaanse predikant N.H. Beversluis, die later een gemeente in Paterson (NJ, USA) zou dienen.<sup>38</sup> In Piershil stond in 1814 de wieg van verver-timmerman A. van Schelven, die aanvankelijk zijn heil zocht bij de afgescheiden gemeente te Zuid Beijerland, maar in 1847 naar de Vaderlandse Kerk terugkeerde. Hij werd daar bijbelcolporteur, later evangelist en uiteindelijk in 1878 reizend predikant voor de Confessioneele Vereniging, om ten leste in 1886 met de Doleantie mee te gaan.<sup>39</sup>

#### *Haagse heren naast Haagse liefhebbers van waarheid en vrede*

Kort voor Odeon liet de Dordtse arts M. van den Brandeler, oom van de gebroeders Van Toorenenbergen, aan Groen – die hij ooit in Den Haag had bezocht – weten dat hij niet naar Amsterdam zou afreizen. Dit omdat hij weinig van de uitgeschreven vergadering verwachtte. Wel speet het hem dat hij nu ook geen kennis zou kunnen maken met mannen als Da Costa, Secretan en Beets(!) en anderen.<sup>40</sup> Timmerman Beversluis genoot dit voorrecht wel. Veel mannen die hij inmiddels via VCS had leren kennen en waarde – in het bijzonder Heldring – zag hij nu in levende lijve.

Uit Den Haag waren zes van de zeven door P. Hofstede de Groot in 1842 als 'Haagsche Heeren' (Haagse elite) weggezette Réveil-voormannen present.<sup>41</sup> Naast Groen en Capadose waren dat: jhr. P.J. Elout van Soeterwoude, raadsheer Provinciaal Gerechtshof, jhr. M.B.H.W. Gevers van Kethel en Spaland, lid Algemene Re-